Vantaa

Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen konsernijaoston päätökseen lausunnon antamisesta Diakoniasäätiö Foibe sr:n hallituksen jäsenten nimeämisoikeuden poistamisesta

VD/2432/00.04.03/2026

PT/RK-K/SV

Oikaisuvaatimus

Vantaan kaupunginhallituksen konsernijaosto on 29.9.2026 § 11 päättänyt

a) että Vantaan kaupunki ei anna suostumusta Diakoniasäätiö Foibe sr:n sääntöjen muuttamiseen säätiön nyt ehdottamalla tavalla siten, että Vantaan kaupungin oikeus nimetä hallituksen jäseniä poistetaan säätiön säännöistä;

b) antaa Diakonissasäätiö Foibe sr:lle ja Vantaan seurakuntayhtymälle tiedoksi Vantaan kaupungin kanta, että Diakoniasäätiö Foibe sr:n sääntöjä olisi tarkoituksenmukaista muuttaa siten, että Vantaan kaupungin oikeus nimetä hallituksen jäseniä siirrettäisiin Vantaan seurakuntayhtymälle;

c) valtuuttaa kaupunginjohtaja tarvittaessa antamaan Diakoniasäätiö Foibe sr:lle säätiölain 6 luvun 1 §:n 3 momentin mukainen suostumus säätiön sääntöjen muuttamiseen kohdan b) mukaisesti.

Konsernijaoston päätös on perustunut Diakoniasäätiö Foibe sr:n pyyntöön, jossa säätiö on pyytänyt Vantaan kaupunginhallituksen suostumusta säätiön sääntömuutokseen, jolla Vantaan kaupunginhallituksella oleva oikeus nimetä Foibekartanon hallitukseen jäseniä ja varajäseniä poistetaan. Tällainen muutos ed ellyttää kaupungin suostumusta säätiölain 6 luvun 1 §:n 3 momentin perusteella.

Kaksi kuntalaista on tehnyt oikaisuvaatimuksen edellä mainitusta konsernijaoston päätöksestä, ja vaatinut, että päätös kumotaan, ja että Vantaan kaupunginhallitus lausuu uutena päätöksenä, että Vantaan kaupunginhallitus antaa suostumuksen Diakoniasäätiö Foibe sr:n sääntöjen muuttamiseen siten, että Vantaan kaupunginhallituksen oikeus nimetä hallituksen jäseniä ja varajäseniä säätiön hallitukseen poistetaan Diakoniasäätiö Foibe sr:n säännöistä.

Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat katsoneet, että

- päätös on tehty väärässä toimielimessä,
- on aikaisemman linjauksen vastainen ja se ei ole tarkoituksenmukainen,
- on tehty väärillä lähtötiedoilla ja päätös ei ole tarkoituksenmukainen,
- on säätiölain vastainen.

Tutkittavaksi ottaminen

Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat Vantaalaisia, oikaisuvaatimus on tehty määräajassa ja se koskee kaupunginhallituksen konsernijaoston päätöstä, jossa ei ole kysymys vain valmistelusta tai täytäntöönpanosta. Oikaisuvaatimus on tehty kaupunginhallitukselle sen jaoston päätöksestä.

Kaupunginhallituksen on näin ollen tutkittava oikaisuvaatimus kuntalain 134 §:n, 136 §:n 137 §:n ja 138 §:n perusteella.

Konsernijaoston toimivalta

Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat katsoneet, että Foibekartanon sääntöjen 5 §:n 5 momentin mukaan Vantaan kaupunginhallitus voi valita Foibekartanon hallitukseen kaksi jäsentä ja heille varajäsenet. Oikeus lausunnon antamiseen Foibekartanon sääntöjen muuttamista koskevassa asiassa, jossa ehdotetaan poistettavaksi Vantaan kaupunginhallituksen nimeämisoikeus, on Vantaan kaupunginhallituksella.

Säätiön voimassa olevien sääntöjen kohdan 5 § mukaan Vantaan kaupunginhallitus voi valita kaksi hallituksen jäsentä ja heidän varajäsentään. Säätiölain 6 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan, jos säännöissä on annettu perustajalle tai määrätylle ihmiselle taikka oikeushenkilölle oikeus säätiön toimintaan liittyen, mainitun määräyksen muuttaminen edellyttää säännöissä määrätyn tahon suostumusta, jollei säännöissä toisin määrätä.

Vaikka säännöissä mainitaan Vantaan kaupunginhallitus, ei Vantaan kaupunginhallitus ole ihminen tai itsenäinen oikeushenkilö, vaan kaupunginhallitus on kuntalain 30 §:n mukainen Vantaan kaupungin pakollinen toimielin, jonka tehtävänä on kuntalain 39 §:n mukaan mm. valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Edellä mainitun perusteella on katsottava, että sääntömääräyksellä, jolla annetaan oikeus Vantaan kaupunginhallitukselle, tarkoitetaan Vantaan kaupungille annettavaa oikeutta. Kuntalain 91 §:n perusteella kaupunginvaltuusto voi hallintosäännössä määrätä muissa kuin valtuustolle lain mukaan kuuluvissa asioissa toimivaltaisesta toimielimestä/viranhaltijasta käyttämään Vantaan kaupungin puhevaltaa.

Kaupunginvaltuuston 22.6.2026 § 5 hyväksymän hallintosäännön 8 luvun 4 §:n mukaan konsernijaosto mm. päättää edustajien nimeämisestä ja menettelyohjeiden antamisesta kuntayhtymien, yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden yhtiökokouksiin ja muihin kokouksiin, toimituksiin ja tilaisuuksiin, joissa kaupungin etua on valvottava, ellei toisin ole määrätty, samoin kuin osakkeenomistajalle tai muulle omistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämisestä, kun päätös tehdään yhtiökokousta tai muuta kokousta pitämättä samoin kuin ulkopuolisille annettavien lausumien antamisesta tehtäväalueellaan.

Konsernijaosto on edellä mainitun perusteella ollut toimivaltainen antamaan kaupungin lausuman Foibe säätiölle sääntömuutosta koskevassa asiassa samoin kuin muodostamaan kaupungin kannan siihen millainen säätiön sääntömuutos voisi olla tarkoituksenmukainen sekä valtuuttamaan kaupunginjohtajan tarvittaessa tekemään konsernijaoston toimivaltaan kuuluvan oikeustoimen.

Todettakoon, että kuntalain 30 §:n 5 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan, valiokunnan ja johtokunnan jaostoihin sovelletaan, mitä asianomaisesta toimielimestä säädetään. Vantaan kaupunginhallituksen konsernijaosto on hallintosäännön 2 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksen jaosto, joka hallintosäännön 7 luvun 2 §:n mukaan koostuu kaupunginhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä. Näin ollen, vaikka katsottaisiinkin, että ainoastaan kaupunginhallituksella on kuntalain hallintosääntöä koskevista määräyksistä riippumatta oikeus käyttää säätiön säännöissä määrättyä nimeämisoikeutta tai päättää nimeämisoikeudesta luopumisesta, on Vantaan kaupunginhallituksen konsernijaosto kaupunginhallituksen jaostona toimivaltainen, koska siihen kuntalain nimenomaisen määräyksen perusteella sovelletaan mitä kaupunginhallituksesta määrätään ja näin ollen jaosto käyttää toimivaltaansa kuuluvissa asioissa kaupunginhallituksen toimivaltaa. Säätiön säännöissä ei ole mainita mitään siitä, missä

kokoonpanossa kaupunginhallituksen tulisi tehdä nimeämispäätöksensä tai päättää suostumuksen antamisesta sääntöjen muuttamiseen.

konsernijaoston päätöksen säätiölain vastaisuus

Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat katsoneet, että säätiölaki ei mahdollista sitä, että säännöissä määrätty oikeushenkilö voisi määrätä siitä, miten säätiön sääntöjä muutetaan, jos säännöissä määrättyä oikeutta muutetaan. Oikaisuvaatimuksen tekijät katsovat, että Vantaan kaupunginhallitus voi siten vain joko hyväksyä tai hylätä Foibekartanon hallituksen tekemän sääntömuutosehdotuksen, että Vantaan kaupunginhallituksen nimeämisoikeus poistetaan Foibekartanon säännöistä.

Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat oikeassa siinä, että säätiön sääntöjen muuttamisesta päättää säätiölain asettamissa rajoissa ja edellytyksin säätiön hallitus. Säätiölaki kuitenkin edellyttää, että sääntömääräystä, jonka mukaan Vantaan kaupungilla on oikeus nimetä hallituksen jäseniä ja varajäseniä voidaan muuttaa ainoastaan Vantaan kaupungin suostumuksella. Säätiölaki ei aseta Vantaan kaupungille minkäänlaista velvollisuutta antaa tällaista suostumusta, vaan suostumuksen antaminen on Vantaan kaupungin vapaassa harkinnassa. Säätiölaki ei sääntele tilannetta, jossa suostumusta ei anneta.

Oikaisuvaatimuksen kohteena olevan kaupunginhallituksen konsernijaoston päätöksen kohdassa a) konsernijaosto on päättänyt, että kaupunki ei anna suostumusta sääntöjen muuttamiseen säätiön ehdottamalla tavalla siten, että kaupungin oikeus nimetä jäseniä poistetaan säännöistä. Tällainen päätös ei ole säätiölain vastainen, vaan kaupunki on säätiölain mahdollistamalla tavalla käyttänyt vapaata harkintavaltaansa.

Konsernijaoston päätöksen b) kohdassa konsernijaosto on päättänyt antaa Diakonissasäätiö Foibe sr:lle ja Vantaan seurakuntayhtymälle tiedoksi Vantaan kaupungin kannan, että Diakoniasäätiö Foibe sr:n sääntöjä olisi tarkoituksenmukaista muuttaa siten, että Vantaan kaupungin oikeus nimetä hallituksen jäseniä siirrettäisiin Vantaan seurakuntayhtymälle. Tässä päätöskohdassa kaupunki ei ole päättänyt suostumuksen antamisesta tai antamatta jättämisestä säätiön sääntöjen muuttamiseen tai edes esittänyt sääntöjen muuttamista, vaan tuonut esille kaupungin kannan siitä millainen sääntömuutos voisi olla tarkoituksenmukainen säätiön toiminnan edistämiseksi. Säätiölaki ei sääntele sitä minkä kannan kaupunki ottaa säätiön mahdollisiin sääntömuutoksiin tai säätiön johdon kehittämiseen. Kaupungin kannan muodostaminen ja sen tiedoksiantaminen ei siis ole ollut säätiölain vastaista.

Konsernijaoston päätöksen c) kohdassa konsernijaosto on valtuuttanut kaupunginjohtajan tarvittaessa antamaan Diakoniasäätiö Foibe sr:lle säätiölain 6 luvun 1 §:n 3 momentin mukainen suostumuksen säätiön sääntöjen muuttamiseen kohdan b) mukaisesti. Päätöskohdassa ei ole annettu ehdollista tai muutakaan suostumusta sääntöjen muuttamiseen, vaan päätöskohdassa on annettu varallisuusoikeudellisista oikeustoimista annetun lain 2 luvun tarkoittama valtuutus kaupunginjohtajalle oikeustoimen tekemiseen kaupungin nimissä. Säätiölaki ei rajoita oikeutta valtuuttaa toista. Näin ollen, ja kun kuten edellä on todettu, kaupungilla on täysin vapaa oikeus antaa tai kieltäytyä suostumuksen antamisesta sääntöjen muuttamiseen kussakin yksittäisessä tilanteessa, ei oikeustoimilain mukaisen valtuutuksen antaminen ole ollut säätiölain vastaista.

Todettakoon, että kaupunginjohtaja ei ole valtuutuksen perusteella antanut suostumusta sääntöjen muuttamiseen.

Kaupungin aikaisemmat linjaukset

Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat katsoneet, että kaupunginhallituksen konsernijaoston päätös on kaupungin aiemman linjauksen vastainen, ja että säätiöllä ei ole sellaista asuntopoliittista tarkoitusta tai muuta kaupungin kannalta keskeistä toimintaa, jonka vuoksi nimeämisoikeus tulisi säilyä kaupungilla, ja että
Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat vedonneet siihen, että kaupunginhallituksen konsernijaosto on päätöksessään 13.6.2022 § 8 todennut, että säätiöllä ei ole sellaista asuntopoliittista tarkoitusta tai muuta kaupungin kannalta keskeistä toimintaa, jonka vuoksi nimeämisoikeuden tulisi säilyä hyvinvointialueuudistuksen täytäntöönpanon jälkeen kaupungilla. Edelleen oikaisuvaatimuksen tekijät ovat vedonneet siihen, että oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen perusteluissa on todettu, että säätiön toiminnassa ei ole tapahtunut vuoden 2022 jälkeen muutoksia, ja että kaupungilla ei ole enää sote-uudistuksen jälkeen toiminnallista tai strategista tarvetta ylläpitää hallituksen nimeämisoikeutta säätiössä. Edelleen perusteluissa on todettu, että sääntömuutos selkeyttää säätiön hallintoa, ja että kaupungin näkökulmasta sääntömuutokseen suostumiselle ei ole nähtävissä estettä.

Yleisesti voidaan todeta, että kaupungilla on oikeus tarkastella aiempia kannanottojaan ja muuttaa kantaansa. Konsernijaoston päätöksessä 13.6.2022 § 8 konsernijaosto on päättänyt antaa Diakonissasäätiö Foibe sr:lle tiedoksi Vantaan kaupungin kannan, että säätiöiden sääntöjä olisi tarkoituksenmukaista muuttaa siten, että Vantaan kaupungin oikeus nimetä hallituksen jäseniä siirrettäisiin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen valmistelun yhteydessä 2026 kaupunki on tiedustellut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta kantaa siihen olisiko tarkoituksenmukaista, että Vantaan kaupungin oikeus nimetä jäseniä säätiön hallitukseen siirrettäisiin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle, mihin hyvinvointialue on vastannut, ettei hallitusvastuun siirtäminen hyvinvointialueelle ole tarkoituksenmukaista, erityisesti palveluiden ostamiseen ja esteellisyyteen liittyvien kysymysten vuoksi.

On totta, että hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kaupungin oma intressi nimeämisoikeuden säilyttämiseen on vähentynyt. Säätiön kannalta on kuitenkin tärkeää, että säätiön hallituksen kokoonpano olisi sellainen, joka pystyisi tehokkaasti toteuttamaan säätiön sääntöjen mukaista tarkoitusta ja kehittämään säätiön toimintaa. Merkittävinä yhteiskunnallisina toimijoina Vantaan kaupungilla ja Vantaan seurakuntayhtymällä on suhteellisen pienen säätiön hallitusta paremmat mahdollisuudet saada säätiön hallitukseen sopivia henkilöitä täydentämään hallituksen itsensä valitsemien jäsenten osaamista, joita nykyistenkin sääntöjen mukaan on yli puolet hallituksen jäsenistä. Näin ollen kaupungin on tässä tilanteessa tarkoituksenmukaista olla suostumatta säätiön esittämään pyyntöön.

<u>Virheelliset lähtötiedot</u>

Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat katsoneet, että koska konsernijaoston perustelujen toisessa kappaleessa todetaan, että sääntömuutoksen jälkeen Foibekartanon hallitus täydentäisi itse itseään, on konsernijaoston päätöksentekijöille annettu virheellinen kuva Foibekartanon hallituksen nimittämisestä sen jälkeen, jos Vantaan kaupunginhallitus luopuu nimeämisoikeudesta, koska seurakuntayhtymällä olisi säilynyt sääntöjen mukainen nimeämisoikeus

Konsernijaoston päätöksen perustelujen tekstillä on viitattu menettelyyn, jolla kaupungin nimeämisoikeuden alaiset paikat olisi jatkossa täytetty. Seurakuntayhtymän oikeus nimetä säätiön hallitukseen jäseniä ehdotetun sääntömuutoksenkin jälkeen on käynyt yksiselitteisesti ilmi päätöksen liitteenä olevasta säätiön lausumapyynnöstä ja sääntömuutosesityksestä.

Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat lisäksi katsoneet, että se, että Vantaan seurakuntayhtymän yhteisellä kirkkoneuvostolla ei ole suurempaa nimeämisvaltaa, vastaa perustajan aikanaan Foibekartanolle asettamia periaatteita, koska säätiötä perustettaessa Vantaan seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle oli annettu vain yhden jäsenen ja tämän varajäsenen nimeämisoikeus.

Oikaisuvaatimuksen tekijöiden huomio siitä, että Vantaan seurakuntayhtymä on säätiötä perustaessaan hyväksynyt säätiön säännöt, joissa seurakuntayhtymällä on oikeus nimetä vain yksi hallituksen jäsen ja varajäsen on oikea. Tämä seikka kuitenkin vastoin oikaisuvaatimuksen tekijöiden käsitystä puhuu sen puolesta, että hallituksen oikeutta täydentää itseään ei ole tarkoituksenmukaista kasvattaa, koska sääntöjä on jouduttu säätiön perustamisen jälkeen muuttamaan siten, että tämänhetkisten sääntöjen mukaan Vantaan seurakuntayhtymällä on oikeus nimetä kaksi hallituksen jäsentä varajäsenineen ja Vantaan kaupungilla kaksi jäsentä varajäsenineen. Säätiön toiminnan aikana on siis havaittu tarve tukea säätiön hallitusta säätiön ulkopuolisten tahojen nimeämillä hallitusjäsenillä.

Konsernijaoston päätöstä ei ole edellä kuvatun perusteella tarpeen muuttaa.

Kaupunginhallitus 16.11.2026

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään hylätä Vantaan kaupunginhallituksen konsernijaoston päätöksestä 29.9.2026 § 11 tehty oikaisuvaatimus ja pysyttää konsernijaoston päätös.

Liitteet:

- Oikaisuvaatimus liitteineen (muut kuin konsernijaoston päätöksen henkilötiedot poistettu)

Täytäntöönpano:	Konserniohjaus- ja valvonta
Muutoksenhakuohje:	2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen
Tiedoksi:	Diakoniasäätiö Foibe sr Vantaan seurakuntayhtymä Oikaisuvaatimuksen tekijät
Lisätiedot:	Konsernilakimies Samuli Vartiainen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)